

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

MĚSÍČNÍ BULLETIN

2025

Energetika > EU 10

Z obsahu:

- Regulační rámec pro ETS 2
- Klimatický cíl pro rok 2040
- Bez jádra klimatické cíle nesplníme

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

na mimořádném zasedání Rady pro životní prostředí dne 5. listopadu členské státy EU přijaly společnou pozici k průběžnému klimatickému cíli pro rok 2040. Jednání na úrovni ministrů se kvůli rozdílným pohledům na ambice EU a nastavení flexibilit protáhlo až dlouho po půlnoci. Výsledkem je kompromisní dohoda, která sice zachovává závazek snížit čisté emise skleníkových plynů o 90 % do roku 2040 oproti úrovni z roku 1990, jak navrhla Komise, současně však umožňuje započítat 5% příspěvek z mezinárodních uhlíkových kreditů. Klimatický cíl se vztahuje na EU jako celek, konkrétní redukční příspěvky jednotlivých států určí až prováděcí legislativa, která má být předložena do léta 2026. Rada zároveň posílila revizní klauzuli, která umožní případnou úpravu klimatického cíle pro rok 2040, pokud by prudký růst cen energií negativně dopadl na průmysl a domácnosti, nebo pokud by technologický pokrok nutný pro splnění cíle nebyl dostatečný. Další změna se týká systému emisních povolenek pro dopravu a budovy (ETS 2). Do pozice Rady se podařilo prosadit odklad jeho spuštění z roku 2027 na 2028. Komisař pro klima Wopke Hoekstra zároveň oznámil, že do konce roku Komise předloží návrh na posílení mechanismů pro cenovou stabilitu emisních povolenek v systému ETS 2, aby se předešlo výrazným cenovým výkyvům při jeho spuštění. Dohoda o klimatickém cíli pro rok 2040 byla dosažena těsně před zahájením klimatické konference COP30 (10. listopadu) a umožnila členským státům schválit aktualizovaný vnitrostátně stanovený příspěvek (NDC) EU do roku 2035, který bude předložen Rámcové úmluvě OSN. Dne 20. října na zasedání Rady pro energetiku ministři schválili společnou pozici k návrhu nařízení o postupném ukončení dovozu ruského plynu do EU. Zahájení meziinstitucionálních jednání se očekává v nejbližších týdnech, aby bylo možné co nejdříve dosáhnout dohody pro cílový termín úplného zákazu dovozu.

Příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53
publicaffairs@cez.czZuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Aleš Hilčer | Lucie Horová |
| Michal Jedlička | Tomáš Pirkl | Karolína Ryšavá |
David Števík |Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a
bezplatně.

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com, Freeimages.com, či vytvořeny za pomoci umělé inteligence BING AI.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

POSTUPNÉ UKONČENÍ
DOVOZU RUSKÉHO
PLYNU

POSTUPNÉ UKONČENÍ DOVOZU RUSKÉHO PLYNU

Ministři energetiky se na zasedání Rady EU dne 20. října v Lucemburku shodli na **společné pozici k návrhu nařízení o postupném ukončení dovozu ruského plynu do EU. **Návrh nařízení** stanovuje konkrétní kroky k ukončení dovozu jak zemního plynu přepravovaného potrubní sítí, tak zkapalněného zemního plynu (LNG), přičemž úplný zákaz dovozu by měl vstoupit v platnost od 1. ledna 2028.**

Dovoz ruského plynu má být omezován postupně, podle typu smluv, respektive termínu jejich uzavření. Dovoz by měl být zakázán od 1. ledna 2026, s výjimkami pro členské státy, které uzavřely krátkodobé nebo dlouhodobé smlouvy s ruskými vývozci před 17. červnem 2025. V těchto případech by pro krátkodobé smlouvy zákaz platil od 17. června 2026. Pro dlouhodobé smlouvy, které tvoří přibližně dvě třetiny stávajících kontraktů, by měl být zákaz použitelný od 1. ledna 2028. Cílem je úplné

ukončení dovozu ruského plynu do konce roku 2027.

S ohledem na bezpečnost dodávek obsahuje návrh nařízení ustanovení, které ukládá Komisi povinnost průběžně sledovat situaci na trhu. V případě vážného ohrožení dodávek v některém členském státě umožňuje návrh dočasné pozastavení zákazu dovozu.

Obecný přístup Rady zachovává navržené termíny pro ukončení dovozu. Ministři se shodli, že zákaz začne platit od 1. ledna 2026, resp. šest týdnů od vstupu nařízení v platnost, přičemž pro stávající smlouvy bude zachováno přechodné období. Změny těchto smluv budou povoleny pouze pro úzce vymezené provozní účely, které nesmí vést ke zvýšení objemů. Výjimku tvoří některá specifická flexibilní opatření pro vnitrozemské členské státy, které byly nedávno zasaženy změnami v dodávkových trasách. Rada ve své pozici rovněž navrhla zjednodušení celní povinnosti.

Většina členských států postupně ukončení dovozu ruského plynu podpořila. V diskusi zazněly praktické otázky týkající se úzkých míst v infrastruktuře, cenové volatility či právního základu pro ochranu evropských společností v případě arbitráží. Severské a pobaltské státy

vyzvaly k důslednému vymáhání pravidel **REPowerEU**, včetně zavedení dodatečných mechanismů monitorování, které by zabránily tranzitu ruského plynu. Maďarsko a Slovensko vyjádřily obavy o bezpečnost dodávek a dopady na ceny.

Rada EU přijala obecný přístup kvalifikovanou většinou, přičemž Maďarsko a Slovensko hlasovaly proti. Předsednictví Rady je nyní připraveno zahájit jednání s Evropským parlamentem o konečném znění nařízení.

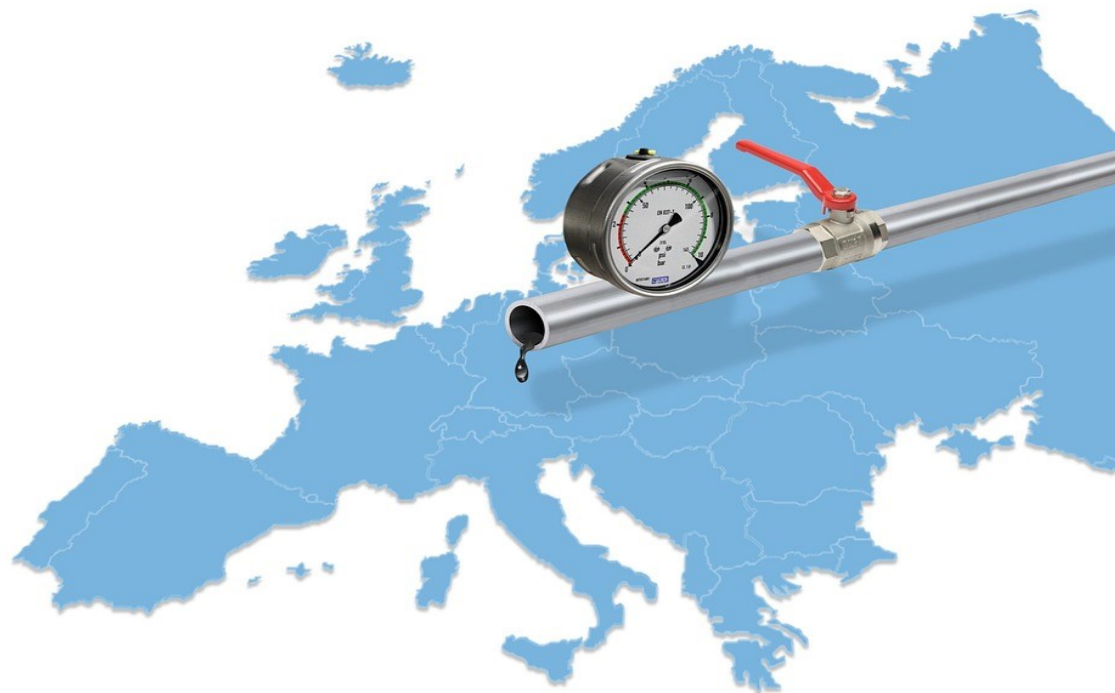
Evropský parlament návrh nařízení projednal ve výborech ITRE (průmysl, výzkum a energetika) a INTA (mezinárodní obchod). Europoslanci ve své **pozici** navrhuji zkrácení výjimky pro stávající dlouhodobé smlouvy, což by znamenalo úplný zákaz dovozu ruského plynu od 1. ledna 2027, tedy o rok dříve, než stanoví obecný přístup Rady.

Návrh nařízení o postupném ukončení dovozu ruského plynu bude nyní projednáván v rámci dialogu. Termín úplného ukončení dovozu, stejně jako návrh zákazu dovozu ruské ropy, budou mimo jiné předmětem těchto jednání. Pokud jde o ukončení dovozu ruského jaderného paliva, podle informací agentury Agence Europe uvedl komisař Jørgensen, že

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[UDÁLO SE V BRUSELU](#)[FAQ](#)[POSTUPNÉ UKONČENÍ
DOVOZU RUSKÉHO
PLYNU](#)

jeho ekonomická naléhavost není tak vysoká jako v případě plynu. Komise však na specifikaci tohoto cíle pracuje.

Vedle legislativních návrhů předkládaných v rámci strategického plánu REPowerEU členské státy průběžně omezují dovoz fosilních paliv prostřednictvím sankčních nástrojů, jako bezprostřední reakci na geopolitickou situaci. Evropská rada dne 23. října přijala již 19. balíček sankcí vůči Rusku, který zahrnuje zákaz dovozu ruského zkapalněného zemního plynu (LNG) na základě dlouhodobých smluv již od 1. ledna 2027. Tím se sankce stávají nástrojem, který legislativní proces doplňuje.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

REGULAČNÍ RÁMEC
PRO ETS 2

REGULAČNÍ RÁMEC PRO ETS 2

Na říjnovém zasedání Rady pro životní prostředí přislíbil komisař pro klima Wopke Hoekstra předložit legislativní návrh, jehož cílem bude posílit nástroje ke stabilizaci ceny emisních povolenek v systému ETS 2 a zvýšit předvídatelnost regulačního rámce před jeho spuštěním. Evropská komise tímto reaguje na podnět skupiny 19 členských států, který iniciovala Česká republika.

V červenci skupina členských států zaslala Evropské komisi společný dopis, v němž vyjádřila obavy související se zavedením nového systému emisních povolenek v sektorech dopravy a vytápění budov. Mezi hlavní rizika patří nejistota ohledně počáteční cenové hladiny povolenek, která by dle odborných odhadů mohla od samého počátku obchodování dramaticky růst, a to i přes aktivaci stávajících ochranných opatření. To by

vedlo k cenovým šokům u paliv využívaných pro vytápění budov a v dopravě a k dalšímu prohlubování negativních sociálních dopadů. Signatáři dopisu proto předložili konkrétní návrhy na úpravu regulačního rámce a vyzvali Komisi, aby zvážila jejich implementaci ještě před plánovaným spuštěním systému ETS 2. Spuštění bylo původně plánováno na rok 2027. Členské státy se však na mimořádné Radě pro životní prostředí **dohodly** na jeho odložení na rok 2028.

V reakci na tyto podněty vyjádřil komisař pro klima pochopení pro sdílené obavy a nastínil opatření, která Komise hodlá neprodleně přijmout s cílem zabránit nekontrolovanému růstu ceny povolenky.

Záměrem Komise bude upravit pravidla fungování tzv. rezervy tržní stability (MSR), která může uvolňovat na trh dodatečné množství povolenek a tím limitovat tlak na růst ceny povolenky. Klíčovým prvkem návrhu by mělo být posílení tzv. „měkkého“ stropu emisní povolenky, který je nastaven na hranici 45 eur (po indexaci inflace 57–60 eur). Pokud by tržní cena tuto hranici překročila, objem povolenek určených k uvolnění by se nově zdvojnásobil až na 40 milionů. Tento mechanismus by však mohl být aktivován pouze dvakrát během

12 měsíců, což by znamenalo uvolnění maximálně 80 milionů povolenek ročně. Avšak ani při tomto objemu dodatečných povolenek, které představuje přibližně 8% podíl ročně obchodovaných povolenek, nelze zaručit, že cena povolenek i nadále neporoste.

Součástí záměru Komise je také úprava, podle níž se nevyužité povolenky, které nebudou uvolněny do roku 2030, nezruší, ale zůstanou v rezervě. Tím se posílí účinnost MSR při zajišťování cenové stability v dlouhodobém horizontu. Ke stabilizaci cenového signálu má přispět také včasnější a plynulejší zásah rezervy v případě nízkého objemu povolenek na trhu, a to prostřednictvím postupného uvolňování povolenek

Komise rovněž navrhuje úpravy nařízení o aukcích, které by vedly k dřívějšímu zahájení aukcí ETS 2. To by členským státům, které mají systém ETS 2 implementován, umožnilo rychlejší přístup k finančním prostředkům určeným na investice do čistých technologií v dopravě, ve vytápění budov, a především pak k minimalizaci negativních sociálních dopadů.

Samotný legislativní návrh Komise by měl být zveřejněn ještě do konce letošního roku.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

**EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI**

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

ENEf 2025

ENEf 2025

Ve dnech 6. až 7. října se v Bratislavě uskutečnil 18. ročník Evropského jaderného fóra (ENEf), které tradičně organizuje Evropská komise ve spolupráci s Českou republikou a Slovenskem. Fórum představuje klíčovou platformu pro dialog o roli jaderné energie v evropské energetické politice.

Hlavním tématem letošní konference byl odolný dodavatelský řetězec s důrazem na evropské komponenty. Diskutující se shodli, že současný evropský jaderný průmysl se zaměřuje převážně na údržbu stávajících zařízení. Pro rozšíření kapacit bude nutné investovat do nových komponent, výstavby nových bloků a prodloužení životnosti elektráren, a to z původních 40 let na 60 let i více, a to za předpokladu zachování vysokých bezpečnostních standardů.

Zvláštní pozornost byla věnována malým modulárním reaktorům (SMR) a jaderné fúzi, které představují perspektivní technologie pro

budoucnost nízkouhlíkové energetiky.

Mezi hlavní překážky rozvoje jaderné energetiky byly označeny zdlouhavé povolovací postupy a obtížné zajištění financování jaderných projektů bez jasné politické podpory a cíleného veřejného financování. Diskuse se zaměřily na různé modely financování, včetně dlouhodobých smluv (Power Purchase Agreement – PPA) a rozdílových smluv (Contract for Difference – CfD). Evropská komise zdůraznila, že se nelze spoléhat pouze na rozpočet EU – bude nutné zapojit jak veřejné, tak i soukromé investory. Za hlavní prioritu označila snížení investičních rizik a posílení právní a regulační stability.

Slovenský premiér Robert Fico na konferenci potvrdil záměr spolupracovat se Spojenými státy na výstavbě nového jaderného zdroje s výkonem přes 1000 MW, který bude ve vlastnictví státu. Projekt, jehož přípravu schválila slovenská vláda již v roce 2024, je plánován v lokalitě Jaslovské Bohunice.

ENEf 2025 vyslal jasný signál, že jaderná energie zůstává významným prvkem evropské energetické strategie. Revitalizace jaderného sektoru si však vyžádá čas, významné investice, silnou politickou vůli a dlouhodobě konzistentní

strategii na úrovni členských států i celé EU.

Jen za těchto podmínek může jaderná energetika plně přispět k dosažení klimatických cílů, energetické bezpečnosti a konkurenceschopnosti Evropy.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

POŽADAVKY NA
MĚŘÍCÍ PŘÍSTROJE

POŽADAVKY NA MĚŘÍCÍ PŘÍSTROJE

Rada dne 8. října přijala svůj postoj k návrhu aktualizace směrnice o harmonizovaných požadavcích na měřicí přístroje (MID). Nová pravidla nahrazují více než dvacet let starou legislativu a zohledňují technologický pokrok i aktuální potřeby průmyslu. Aktualizovaná směrnice reaguje na rostoucí význam digitalizace, zejména v oblasti inteligentního měření a cloudových řešení.

Změny se zaměřují především na zařízení, která hrají zásadní roli v přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku – například nabíječky pro elektromobily, stojany na stlačený plyn, elektroměry, plynoměry a měřiče tepelné energie. Nová pravidla podporují také využívání vodíku a dalších nově vznikajících plynů v průmyslových procesech.

Postoj Rady upřesňuje požadavky na zobrazení výsledku měření. U plynoměrů a elektroměrů by

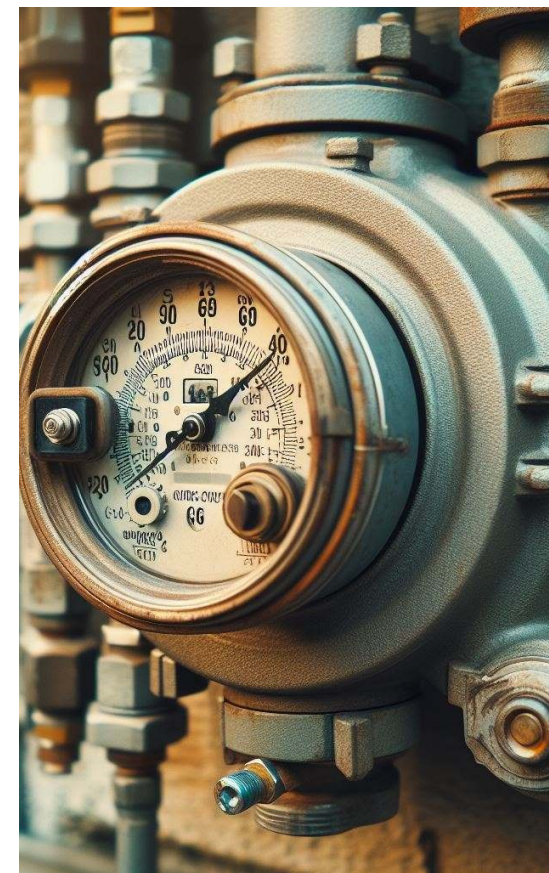
měla být data dostupná buď přímo na přístroji, v tištěné podobě nebo prostřednictvím vzdáleného displeje (např. v jiné místnosti). U nabíječek elektromobilů lze využít i displej vozidla nebo mobilní aplikaci.

Pozice Rady rovněž rozšiřuje oblast působnosti návrhu tak, aby se pravidla vztahovala na širší okruh zařízení pro nabíjení elektrických vozidel. Nově i na zařízení, která se používají v domácnostech, komerčních prostorách a lehkém průmyslu. Upravuje také požadavky na kabely s konektory, které musí být snadno vyměnitelné bez negativního dopadu na výkon měřidla.

Mandát pro jednání stanovuje jednotná pravidla pro posuzování přesnosti zařízení, která přepočítávají množství energie u plynu. Přepočet vychází z údajů o výhřevnosti plynu. Maximální přípustná chyba takového zařízení nesmí překročit 0,05 %.

Národní certifikáty vydané před účinností nové směrnice zůstávají platné ještě po dobu 12 let, což umožní hladký přechod. Rada navrhuje prodloužit lhůtu pro zavedení nových pravidel z 24 na 30 měsíců, aby členské státy měly dostatek času na provedení do vnitrostátních právních předpisů.

Tímto krokem Rada udělila předsednictví **mandát** k zahájení jednání s Evropským parlamentem, která začnou po přijetí parlamentního postoje.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU**O ČEM SE MLUVÍ**

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

KLIMATICKÝ CÍL
PRO ROK 2040

KLIMATICKÝ CÍL PRO ROK 2040

Členské státy EU na mimořádné Radě pro životní prostředí dne 5. listopadu nakonec schválily svou pozici k průběžnému klimatickému cíli do roku 2040. Kompromisní dohoda v mnoha ohledech zmírňuje původní návrh revize klimatického zákona, který Komise předložila v červenci. Dohodnutý text představuje mandát Rady pro nadcházející meziinstitucionální jednání s Evropským parlamentem. Rada zároveň přijala aktualizovaný vnitrostátně stanovený příspěvek EU (Nationally Determined Contributions – NDC) v rámci Pařížské dohody.

Jednání ministrů se protáhlo přes celou noc kvůli výrazným rozdílům v názorech ohledně celkové ambice EU a nastavení jednotlivých flexibilit. Již tradičně např. Španělsko,

Nizozemsko nebo Švédsko podporovaly ambiciózní nastavení střednědobého cíle dle původního návrhu Komise. Ten byl naopak nepřijatelný pro poměrně velkou skupinu států, která na Radě vytvořila pevnou blokační menšinu v čele s Itálií, Polskem, Českem, Slovenskem, Maďarskem, ale překvapivě i s Rakouskem a Belgií, které se v předchozích letech řadily spíše ke skupině klimaticky ambiciózních států.

Po složitých a časově velmi náročných jednáních kompromisní dohoda sice zachovává závazné snížení čistých emisí o 90 % do roku 2040 oproti roku 1990, jak navrhla Komise, avšak zavádí řadu flexibilních opatření, jako je např. možný 5% příspěvek z mezinárodních uhlíkových kreditů. Mezinárodní kredity pak bude možné započítávat do plnění cíle od roku 2036 (po pilotní fázi 2031–2035). Klimatický cíl platí pro EU jako celek, konkrétní redukční příspěvky jednotlivých států určí až implementační legislativa, která má být předložena do léta 2026.

Pozice Rady dále zavádí dvouleté hodnocení pokroku a posiluje revizní klauzuli, která v budoucnu umožní úpravu klimatického cíle pro rok 2040 v případě prudkého růstu cen

energií s negativními dopady na průmysl a domácnosti nebo pokud technologický pokrok nutný pro splnění cíle nebude dostatečný.

Další důležitá změna zejména pro ČR, prosazená blokační menšinou, se týká systému emisních povolenek pro dopravu a budovy (ETS 2). Do pozice Rady se podařilo prosadit odklad jeho spuštění o jeden rok, a to z roku 2027 na rok 2028. První odevzdání povolenek tak proběhne až v roce 2029. Komise zároveň **avizovala**, že do poloviny listopadu také předloží další legislativní úpravu, jejímž cílem bude posílit nástroje k zajištění cenové stability emisních povolenek v ETS 2 tak, aby se spuštění tohoto systému obešlo bez dramatických cenových šoků s negativním dopadem na konečného spotřebitele.

Kompromisní znění mandátu bylo na Radě přijato kvalifikovanou většinou. Proti hlasovaly Česko, Polsko, Maďarsko a Slovensko. Belgie a Bulharsko se hlasování zdržely. Dánské předsednictví Rady je nyní připraveno zahájit jednání s Evropským parlamentem o konečné podobě této legislativy.

Dohoda v Radě umožnila členským státům také schválit aktualizovaný NDC, který bude

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

KLIMATICKÝ CÍL
PRO ROK 2040

předložen Rámcové úmluvě OSN, a to těsně před zahájením klimatické konference **COP30** dne 10. listopadu. Orientační příspěvek NDC na úrovni EU činí 66,25% až 72,5% snížení emisí do roku 2035 (ve srovnání s úrovněmi z roku 1990). Přijetí tohoto cíle vyžadovalo jednohlasný souhlas.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

FAQ

BEZ JÁDRA KLIMATICKÉ
CÍLE NESPLNÍME

BEZ JÁDRA KLIMATICKÉ CÍLE NESPLNÍME

Na konferenci Politico Competitive Europe Summit se evropský komisař pro energetiku Dan Jørgensen postavil do čela diskuse o budoucnosti evropské energetiky s jednoznačným vzkazem: bez jádra Evropa své klimatické cíle nesplní. Zároveň ale zdůraznil, že rozhodnutí o energetickém mixu zůstane v rukou členských států a Komise nebude určovat společný cíl pro jádro a obnovitelné zdroje. Evropská politika má podle něj stát na technologické neutralitě, nikoli na ideologii.

Jørgensen oznámil přípravu plánu pro malé modulární reaktory (SMRs), které mohou podle něj znamenat „game changer“ – přinést vyšší bezpečnost, flexibilitu a možnost lépe integrovat jádro do budoucí evropské sítě. Připustil však, že tempo jejich zavádění i náklady zůstávají nejisté. Evropská komise se

podle něj nechystá financovat výstavbu velkých reaktorů, ale zaměří se na integraci a modernizaci energetických systémů.

„Potřebujeme chytré propojení, ne soupeření mezi zdroji,“ uvedl.

Důležitým tématem byla i energetická bezpečnost. Jørgensen připomněl, že zákaz dovozu ruského plynu a ropy má dvojí efekt – sankce působí krátkodobě, legislativa jako RePowerEU přináší dlouhodobou jistotu. Zásadní je zabránit návratu k závislosti, která se před válkou na Ukrajině ukázala jako strategická chyba. Nový balíček EU Grids Package má posílit kapacitu sítí a evropské plánování, přičemž rozpočet má narůst z méně než 6 miliard € na 30 miliard €.

Na následném panelu však Jørgensen čelil kritice. Dánská liberální europoslankyně Sigrid Friis jeho odmítnutí společného cíle pro jádro a obnovitelné zdroje označila za „dogmatické“. Podle ní by Evropa neměla tlačit na jednotný model, ale podporovat diverzifikovaný mix, v němž má jádro stejně legitimní místo jako vítr či slunce. Varovala také, že pomalé tempo transformace může stát EU konkurenceschopnost i energetickou suverenitu.

Albéric Mongrenier z European Initiative for Energy Security – bruselského think-tanku zaměřeného na energetickou bezpečnost a odolnost evropské infrastruktury – doplnil, že Evropa bude „potřebovat všechno“ – jádro, obnovitelné zdroje i odolné sítě – aby zvládla rostoucí poptávku po elektřině ze strany průmyslu, armády i digitální ekonomiky. Varoval před opakováním minulých závislostí, ať už na Rusku nebo Číně, a vyzval k investicím do bezpečnosti a ochrany infrastruktury.

Z bruselské debaty tak vzešel jasný signál: Evropa se vrací k jádru jako nezbytné součásti dekarbonizace. Zda jej dokáže využít pragmaticky a bez ideologických bariér, rozhodne o tom, jestli se ambiciózní klimatická strategie promění v reálný plán – a zda z ní budou profitovat i průmyslové ekonomiky, jako je Česká republika.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)OBNOVITELNÉ ZDROJE
VE SVĚTĚ 2025

OBNOVITELNÉ ZDROJE VE SVĚTĚ 2025

Mezinárodní agentura pro energii (IEA) v říjnu zveřejnila letošní vydání své tradiční studie „Renewables 2025“. Studie obsahuje nejnovější analýzy a předpovědi dalšího vývoje sektoru obnovitelných zdrojů energie (OZE), založené na aktuálním tržním a politickém vývoji v dané oblasti.

Co studie předpovídá v oblasti OZE do roku 2030?

Celosvětová kapacita OZE se pravděpodobně do roku 2030 oproti současnosti zdvojnásobí na hodnotu 4 600 GW. V tomto růstu bude mít zásadní úlohu fotovoltaika, která se na něm bude podílet z téměř 80 %. Ve prospěch solární energie hovoří nízké náklady, rychlejší povolování a široká společenská akceptace. Naproti tomu větrná energetika čelí problémům v dodavatelském řetězci, rostoucím nákladům a zpožděním povolenacích procesů. I přesto se rovněž u ní počítá s nárůstem globální kapacity

na více než 2 000 GW, tedy rovněž dvojnásobek aktuálních hodnot. Tento růst budou pohnět zejména Čína a Evropská unie. Energie z vodních elektráren potom do roku 2030 přidá celkem 3 % k celkovému nárůstu kapacity OZE; a historického maxima dosáhnou také geotermální zdroje.

Jaký je celkový výhled pro různé oblasti světa ?

Ve více než 80 % zemí světa se v letech 2025 až 2030 očekává rychlejší růst kapacity OZE, než tomu bylo v uplynulém pětiletém období. Prognóza růstu globální kapacity byla od minulého hodnocení mírně revidována směrem dolů, zejména vinou změny politiky Spojených států a Číny. Ve srovnání s minulou studií je celosvětově o 5 % nižší, v případě USA dokonce o polovinu. V Číně má dopad na ekonomiku projektů přechod od pevných tarifů k aukcím a rovněž v tomto případě tedy došlo k revizi odhadovaného růstu. Na druhou stranu tato země i nadále představuje téměř 60 % růstu světové kapacity a pravděpodobně dosáhne svého cíle v oblasti větrné a solární energie pro rok 2035 již o pět let dříve. Pozitivnější výhled se týká dalších částí světa, jako je Evropa,

většina rozvíjejících se ekonomik a Indie. Poslední jmenovaná země je na dobré cestě ke splnění svého cíle pro rok 2030 a k tomu stát se druhým největším trhem pro OZE s očekávaným růstem ve výši 2,5násobku. V Evropské unii došlo k mírné revizi očekávaného růstu směrem nahoru. Hlavním motorem tohoto optimismu je očekávané zvýšení výkonu velkokapacitních solárních elektráren. Prognóza stoupla o rekordních 25 % rovněž pro oblast Blízkého východu a Afriky a zrychlen se čeká i v regionu jihovýchodní Asie.

Jakým problémům OZE aktuálně čelí?

Hlavní výrobci solárních panelů i větrných elektráren čelili i přes prudký nárůst instalací po celém světě poměrně velkým poklesům zisku či ztrátám. Finanční udržitelnost výrobců zůstává závažným problémem. V Číně klesly ceny solárních fotovoltaických panelů od roku 2023 o více než 60 %, především v důsledku nadbytku modulů a konkurence. Marže největších výrobců klesly o 10 % a kumulativní ztráta dosáhla od roku 2024 hodnoty 5 miliard dolarů. Problémy mají i výrobci mimo Čínu, kteří vykazovali ztrátu o objemu až 1,2 miliardy dolarů. Dodavatelské řetězce solární fotovoltaiky

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE V BRUSELU

[FAQ](#)

OBNOVITELNÉ ZDROJE
VE SVĚTĚ 2025

a prvků vzácných zemin pro větrné turbíny také zůstanou koncentrované v Číně, což nadále zvyšuje rizika závislosti ostatních regionů na této zemi. Přestože nadměrná kapacita, nízké ceny, obchodní bariéry a regulační změny zpomalily nové investice do dodavatelských řetězců fotovoltaiky v samotné Číně, a naopak rozšířily výrobní kapacitu v ostatních zemích, koncentrace celého řetězce výroby v ČLR pravděpodobně zůstane nad 90 %. Čína také dominuje v těžbě (60 %) a rafinaci (90 %) prvků vzácných zemin používaných ve větrných turbínách. Problémem je rovněž stále složitá integrace OZE na energetické trhy. Do roku 2030 budou OZE generovat téměř 30 % celosvětové dodávky elektřiny, což je dvojnásobek dnešní úrovně. Bude proto nezbytné rychle zvýšit flexibilitu energetických systémů a investice do rozvodné sítě ve stále větším počtu zemí. V mnoha zemích, včetně Číny, Německa, Brazílie nebo Velké Británie roste úroveň omezování dodávek elektřiny a roste také počet hodin se zápornými cenami energie. Obojí je znakem nedostatku flexibility energetických systémů, případně nesouladu mezi nabídkou a poptávkou v určitých obdobích.

Jak se vliv OZE projevil v dovozu paliv?

Zavádění OZE v mnoha zemích výrazně snížilo potřebu dovozu paliv, což přispělo k posílení diverzifikace a bezpečnosti dodávek energie. Od roku 2010 došlo k celosvětovému nárůstu kapacity OZE o 2 500 GW (mimo vodní elektrárny), z čehož přibližně 80 % bylo instalováno v zemích závislých na dovozu

fosilních paliv. Bez těchto přírůstků by kumulativní globální dovoz uhlí a zemního plynu byl v těchto zemích v roce 2023 o 45 % vyšší. Země snížily dovoz uhlí o 700 milionů tun a dovoz zemního plynu o 400 miliard m³, čímž od roku 2010 ušetřily odhadem 1,3 bilionu dolarů.

